Związek Rzemiosła Polskiego

ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa, tel. +48 22 50 44 200, fax. +48 22 50 44 220, www.zrp.pl, zrp@zrp.pl

NO-II-130/35/2010 Warszawa, 10 września 2010 r.

Pan Lech Czapla

Szef Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

Związek Rzemiosła Polskiego – w nawiązaniu do pisma znak: GMS-WP-183-120/10 z dnia 28 lipca 2010 r. zawierającego projekt ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych i niektórych innych ustaw przekazuje następujące uwagi i komentarze:

Uwagi ogólne:

1. Ustawodawca jasno określa cel projektu, jakim jest zapobieżenie utraty płynności finansowej PFRON od 2011 roku i ograniczenie wydatków (m.in. z tytułu mniejszego poziomu dofinansowania do wynagrodzeń). Związek Rzemiosła – jako przedstawiciel mikro i małych przedsiębiorstw, które także zatrudniają osoby niepełnosprawne dostrzega niebezpieczeństwa związane z przerzuceniem dodatkowych kosztów zatrudnienia osób niepełnosprawnych na firmy. Może to mieć negatywne skutki w postaci zmniejszenia poziomu ich zatrudnienia (a przecież to właśnie praca jest najskuteczniejszym elementem integracji tych osób ze społeczeństwem). Jednocześnie zdajemy sobie sprawę z faktu, iż zmniejszenie poziomu zatrudnienia tych osób da jedynie doraźne oszczędności, wkrótce bowiem te osoby, które wskutek wejścia w życie tych rozwiązań stracą pracę, staną się „klientami" urzędów pracy i innych instytucji związanych z systemem zabezpieczenia społecznego. Kolejnym osłabieniem dla zakładów zatrudniających osoby niepełnosprawne będzie likwidacja ulg podatkowych (m.in. od nieruchomości i czynności cywilno-prawnych).

2. Zdaniem ZRP, Państwo nie powinno dokonywać tak poważnych systemowych zmian pod wpływem koniunkturalnych trudności, a jedynie drogą przemyślanych i konsekwentnie realizowanych strategii. Z podobnych powodów zastrzeżenia budzi również wprowadzenie nowego zapisu polegającego na zaprzestaniu finansowania pracowników z uprawnieniami emerytalnymi posiadających umiarkowany i lekki stopień niepełnosprawności. Rozwiązanie to zdaje się być także w sprzeczności z szeroko promowanym i nagłaśnianym rządowym programem promocji zatrudniania osób 50+ i w naszej ocenie nie będzie korzystnie wpływać na aktywizację zawodową tych osób. Sytuację osób niepełnosprawnych i ich pracodawców pogorszy również zwiększenie wymogów (ogólnie rzecz ujmując z 40% do 50% zatrudnionych) wobec przedsiębiorców, którzy chcą prowadzić zakłady pracy chronionej. W naszej ocenie funkcjonowanie zakładów pracy chronionej powinno być wręcz mocniej wspierane, co najmniej przez zniesienie części obciążeń biurokratycznych.

Uwagi szczegółowe:

1. W ocenie Związku Rzemiosła zasadne jest przyjęcie założenia, że w okresie pomiędzy wygaśnięciem dotychczasowego orzeczenia potwierdzającego niepełnosprawność w rozumieniu ustawy o rehabilitacji, a przedstawieniem pracodawcy kolejnego orzeczenia pracownik powinien zostać uznany za osobę niepełnosprawną, przez cały ten okres lub jego część (Art. 2a 2)
2. **Art. 1 pkt 3 i 4** (zmiany w art. 12a i 13 Ustawy) – zdaniem organizacji rzemiosła warto rozważyć wprowadzenie możliwości ponownego uzyskania pomocy na podjęcie działalności gospodarczej dla osób niepełnosprawnych, które wcześniej uzyskały pożyczkę na ten cel, spłaciły ją a następnie zaprzestały tej działalności. Zgadzamy się, iż celowe jest umożliwienie takiego wsparcia osobom, które nie uzyskały bezzwrotnej pomocy na ten cel
3. *Ad* **Art. 1 p.7** Uważamy, iż ograniczenie możliwości przekazywania informacji pracodawców zwolnionych z wpłat do PFRON wyłącznie do formy elektronicznej może stanowić dla nich barierę, zwłaszcza w małych miejscowościach. W tej kwestii jesteśmy zdania, iż lepiej pozostawić dowolność formy.
4. **W Art. 1 p.9** przedstawiono propozycję zróżnicowania kwoty refundacji dla osób niepełnosprawnych wykonujących działalność gospodarczą poprzez zmniejszenie

refundacji dla osób o lekkim (do 30%) i umiarkowanym (do 60%) stopniu niepełnosprawności (w celu zmniejszenia obciążeń budżetu PFRON – o 110 mln zł). W naszej ocenie jest to propozycja niekorzystna, która może wpłynąć wręcz na zmniejszenie liczby osób niepełnosprawnych podejmujących działalność gospodarczą

5. **Art. 1 p.10** – warunkiem zwrotu kosztów jest uzyskanie pozytywnej opinii PIP, wydanej na wniosek starosty, *odpowiednio o adaptacji lub o spełnieniu warunków bhp na stanowisku pracy lub w miejscu pracy ….* To doprecyzowanie naszym zdaniem jest zbędne. Ponadto należy dookreślić, czy chodzi o ust. 5, czy też ust. 6 w Art. 26 ustawy.
6. ZRP wyraża brak zgody w odniesieniu do **Art. 1 p.11** – art. 26a zawierającego propozycje niekorzystnych zmian w zakresie poziomu kwot: 180 % dla niepełnosprawnych o znacznym stopniu niepełnosprawności (w Ustawie obecnie jest 130%); 100% do osób o umiarkowanym stopniu (obecnie 110%); 40% dla osób o lekkim stopniu (obecnie 50%). Za niekorzystne rozwiązanie uznajemy również dodanie punktu 1a[1] mówiącego o **nie przysługiwaniu miesięcznego dofinansowania na pracowników zaliczonych do umiarkowanego lub lekkiego stopnia niepełnosprawności, którzy mają ustalone prawo do emerytury**.
7. Nie popieramy pomysłu wprowadzenia utrudnień dla firm zainteresowanych uzyskaniem statusu zakładu pracy chronionej - **Art. 1 p.15** – Propozycja zmiany *art. 28 ust.1*, który mówi, iż status zakładu pracy chronionej przysługuje, gdy **wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi** ***„co najmniej 50%****, a w tym co najmniej 10% ogółu zatrudnionych stanowią osoby zaliczone do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności*". Może to doprowadzić do sytuacji, gdzie zmaleje liczba firm, które będą chciały i mogły uzyskać ten status(!) W konsekwencji spowoduje to spadek liczby zakładów pracy chronionej i zmniejszenie poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Stwierdzamy, iż nie powinno się incydentalnie wpływać na pracodawców i niepełnosprawnych i wprowadzać zmiany systemowe ich dotyczące bazując na przejściowych trudnościach.
8. Ad **Art. 1 p. 18,** w sprawie likwidacji ulg dla zakładów pracy chronionej – w zakresie podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego oraz z podatku od czynności cywilnoprawnych. Jesteśmy przeciwni likwidacji ulg podatkowych przewidzianych obecnie dla zakładów pracy chronionej. Przedstawiona argumentacja nie wytrzymuje

krytyki, gdyż jednoznacznie spowoduje zmniejszenie atrakcyjności ubiegania się o status takiego zakładu i mniejszą motywację do zatrudniania osób niepełnosprawnych

W ocenie ZRP przedstawiony projekt prowadzi do przerzucenia dodatkowych kosztów zatrudnienia osób niepełnosprawnych na pracodawców oraz do spadku liczby zakładów pracy chronionej, a w konsekwencji do zmniejszenia poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych (w szczególności tych z lekkim i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności). Państwo likwidując zachęty dla przedsiębiorców do ich zatrudniania musi być świadome tego, że przejmie ich wkrótce na swoje utrzymanie.
Zdając sobie sprawę z wielowątkowości tego zagadnienia wyrażamy wolę udziału w dalszych pracach sejmowych zmierzających do rozwiązania finansowych problemów PFRON.

Z wyrazami szacunku

Prezes Związku Rzemiosła Polskiego

/-/ Jerzy Bartnik